

УВОДНА РЕЧ

Први светски рат је 1914. године ставио Србију, као самосталну, слободну државу, и целокупно њено становништво у веома тежак положај. Поносна на своју славну војничку прошлост, иако још неопорављена од непосредно пре тога вођена два балканска рата, 1912. и 1913. године, војнички неспремна за нови рат, Србија је без предомишљања и оклевања одбила да прихвати увредљив, понижавајући ултиматум свог северног суседа и одлучила да се његовој освајачкој намери најенергичније супротстави. Чињеница да је тадашње државно руководство могло да донесе овако судбоносну одлуку почивала је на врло добром познавању мишљења, слободољубивости и борбене готовости народа. Велика Аустро-Угарска монархија незадовољна одговором Краљевине Србије шаље 28. јула ултиматум у коме истиче:

"Пошто српска краљевска влада није дала повољан одговор на ноту коју јој је предао Аустро-Угарски посланик у Београду 23. јула 1914. године, царска и краљевска влада је принуђена да се сама побрине за заштиту својих права и интереса и да у овоме циљу прибегне сили оружја. Аустро-Угарска се сматра, дакле, од овога тренутка у рату са Србијом".

Убрзо су над Београдом загрмели непријатељски топови. Затим се ускоро непријатељ пребацио преко Саве и Дрине и отпочео своје ратне операције да изводи са беспримерним дивљаштвом. Мачва, део Подриња и Посавина осетили су снагу те сурове, нечовечне руке, јер су непријатељи све потпуно опустошили. Први велики сукоб био је на планини Цер. Церска битка означава први период аустро-угарских ратних операција у Србији. Али је Цер за три дана био очишћен, а отпор непријатеља срушен. Аустро-Угарски војници и официри, измешани у паничном страху, бежали су преко Дрине и Саве.

Колубарска битка и слом Аустро-угарске војске, која је раније објавила потпуну пропаст Србије и њене војске, толико су подигли углед тој истој војсци и њеном врховном команданту да су и сами непријатељски листови, нарочито немачки истицали необичне ратничке способности регента Александра и његових сарадника. Том победом, протеривањем непријатеља из Србије, завршава се други период великог рата. Ударац српске војске био је тако снажан да је за дуже време онеспособио двоглаву монархију да изведе трећи напад. Аустро-угарска је после ових пораза била свесна да са истом војском не може налетети на Србију и по трећи пут. Значи, потребно је било наћи нове, друге изворе, друге резерве које би се могле пребацити у Србију за вођење нових операција.

Настаје читав преокрет у европској и светској јавности. Свет почиње да гледа са пуно озбиљности на ратне догађаје у Србији и на отпор Српског народа. Победама на Церу и Колубари Српска војска је стекла такво дивљење, светску славу и признање чак и од непријатеља. Ове победе су нашим борцима уливале веру и наду да ће поред свих тешкоћа, страдања и жртава, остварити своју заветну мисао: Ослободити поробљену отаџбину и постићи уједињење Јужних Словена.

Тим се завршава период неуспешних ратова Аустро-угарске са Србијом. Наступа трећи, нови период. У том новом периоду рата, пред уморну српску војску иступају поред Аустро-Угара још и Немци и Бугари. За српску Врховну команду било је јасно да наступа преокрет у догађајима јер сада Србији прети опасност не само с' лица, него и с' леђа и са стране. Цео тај нови период обележава се у низу тешких дана општег повлачења, неизмерног страдања, слабљења опште снаге и отпорне моћи српске војске.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com